

محورهای همایش امسال بانکداری اسلامی: «علل ناترازی بانک‌ها و راه‌های برون‌رفت آن» و «هدایت اعتباری و رشد بدون تورم»

همایش بانکداری اسلامی در گام ۳۳

همایش طی دو روز سه‌شنبه و چهارشنبه ۷ و ۸ شهریورماه با حضور صاحب‌نظران بانکی و دانشگاهی در ساختمان عباس‌آباد بانک مرکزی تورم» با حضور رئیس کل بانک مرکزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و جمعی از مدیران و صاحب‌نظران این حوزه شروع به کار کرد. این

سی‌وسومین همایش بانکداری اسلامی با محوریت «علل ناترازی بانک‌ها و راه‌های برون‌رفت آن» و «هدایت اعتباری و رشد بدون تورم» با حضور رئیس کل بانک مرکزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و جمعی از مدیران و صاحب‌نظران این حوزه شروع به کار کرد. این

رئیس کل بانک مرکزی در سی و سومین همایش بانکداری اسلامی تشریح کرد

اضافه برداشت‌ها دیگر به خط اعتباری تبدیل نمی‌شوند

بالای ۸۸ درصد تأمین مالی هم‌اکنون توسط بانک‌ها انجام می‌شود

گفت: این هم به ناترازی در بانک‌ها تبدیل شده، کسی که بانک زده است، باید سرمایه آن را هم بیاورد، کدامان آورده‌اند؟ جز سه چهارتا بانک؛ باید افزایش سرمایه بدهند و اگر این کار را نکنند ناترازی‌شان افزایش می‌یابد. رئیس کل بانک مرکزی در ادامه دلیل سوم در ناترازی بانک‌ها را اضافه‌برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی دانست و ادامه داد: برخی قوانین ابلاغی باعث شده است در دهه ۹۰ اضافه‌برداشت‌ها به خط اعتباری تبدیل شود ولی ما چنین کاری را هرگز نکردیم، به همین دلیل نرخ رشد ۴۰ درصدی پول به ۲۷ درصد کاهش یافته است. وی افزود: خط اعتباری بانک‌ها را کنترل کردیم؛ بانک‌ها بالطبع، تحت فشار قرار گرفتند، اما خیلی راحت می‌توانیم اضافه‌برداشت را به خط اعتباری تبدیل کنیم و همه این مشکلات حل شود ولی اجازه نمی‌دهیم چون سیاست ما این نیست. فریزن ادامه داد: یک دهه نرخ رشد پول مستمر داشتیم که تبدیل به تورمی شده که حدوداً ۲۰ درصد بالاتر از حد متوسط دهه ۷۰ و ۸۰ است، بنابراین اگر اجازه رشد نقدینگی و رشد پول را بدهیم کنترل تورم سخت‌تر خواهد شد. رئیس کل بانک مرکزی همچنین با تأکید بر اینکه سیاستگذار پولی باید ابتکار عمل داشته باشد، تصریح کرد: اجازه نخواهیم داد اضافه‌برداشت تبدیل به خط اعتباری شود، بانک مرکزی با سختگیری‌های خود جلوی خلق پول را گرفته که نتیجه آن کاهش رشد نقدینگی به ۲۷ درصد است. رئیس شورای پول و اعتبار تصریح کرد: مجموعه کشور این مسیر را انتخاب کرده و البته مسیر سختی است و باید صبر و تحمل داشته باشیم. درست است که بانک‌ها تحت فشار قرار گرفتند اما چاره‌ای نداریم و در بلندمدت باید نقدینگی را کنترل کنیم و برای کنترل نقدینگی باید از ابزار سیاست پولی استفاده کنیم که در کوتاه‌مدت محدودیت‌ها و فشارهایی را ایجاد می‌کند.

امهال و اخذ جریمه اقدام کند، گفت: شناسایی و تشخیص این موارد توسط نظام بانکی و تعیین نوع برخورد با اشخاص حقیقی و حقوقی، نیازمند توسعه نظام اعتبارسنجی، زیرساخت‌ها و قوانین لازم است که اقدامات خوبی در این خصوص انجام شده اما کافی نیست. رئیس کل بانک مرکزی تأکید کرد: بانکداری اسلامی مبنای نظام بانکی کشور است و بایستی نهادسازی ما هم در این چهارچوب شکل بگیرد البته طی سال‌های اخیر رشد خوبی در این زمینه داشته‌ایم اما این مقدار هنوز از جانب بانکداران و جامعه مذهبی راضی‌کننده نیست و باید توسعه پیدا کند. فریزن همچنین به مسائل ساختاری و نهادی در حوزه بانکداری اشاره کرد و گفت: متأسفانه نهادسازی لازم بر اساس بانکداری اسلامی شکل نگرفته است به عنوان مثال پرداخت قرض الحسنه که به اعتقاد من برکت نظام بانکی است باید متناسب با تأمین اعتبار باشد و لذا منابع قرض الحسنه باید بر اساس نیت خیر افراد تأمین شود که در این خصوص موارد و نهادهایی در سطح جامعه خارج از شبکه بانکی وجود دارد، بنابراین با نهادسازی مناسب منابع قرض الحسنه در شبکه بانکی می‌تواند افزایش بیشتری پیدا کند.

علل ناترازی بانک‌ها و راه‌های برون‌رفت آن

رئیس کل بانک مرکزی در ادامه درباره ناترازی بانک‌ها گفت: بالای ۸۸ درصد تأمین مالی در کشور ما هم‌اکنون توسط بانک‌ها انجام می‌شود، حتی بخش زیادی از تأمین مالی دولت نیز برپوش بانک‌هاست؛ طبیعی است که این موارد ناترازی بانک‌ها را افزایش می‌دهد؛ دولت یکی از مهم‌ترین عوامل ناترازی بانک‌هاست، ناترازی دولت به بانک‌ها منتقل می‌شود؛ چه بانک‌های دولتی چه بانک‌های خصوصی؛ به همین دلیل در برنامه هفتم تلاش کردیم بخشی از این مسائل را حل کنیم؛ ولی یادمان باشد بخش عمده‌ای از ناترازی‌هایی که در بانک‌ها وجود دارد ناشی از مطالبات‌شان از دولت است. فریزن همچنین با تأکید بر اینکه گفایت سرمایه موضوع دیگر دخیل در ناترازی بانک‌هاست،

گزارش

رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر اجرای دقیق سیاست‌های پولی و بانکی مناسب برای کاهش نرخ رشد نقدینگی و دستیابی به اهداف شعار امسال در کاهش تورم و رشد تولید، ناترازی در تأمین مالی دولت و گفایت سرمایه پایین در بانک‌ها را از مهم‌ترین دلایل ناترازی بانک‌ها دانست و گفت: برخلاف دهه ۹۰ اجازه تبدیل اضافه برداشت‌ها به خط اعتباری را نمی‌دهیم. به گزارش بانک مرکزی، محمدرضا فریزن روز گذشته و در افتتاحیه همایش بانکداری اسلامی گفت: بانکداری اسلامی در سطح دنیا رشد و توسعه خیره‌کننده‌ای داشته است و کشورهای زیادی از ابزار بانکداری اسلامی استفاده می‌کنند و در مجموع بانکداری اسلامی سهم خوبی از بازار بانکداری را به خود اختصاص داده است.

وی با اشاره به اتفاقات خوبی که در تدوین قوانین بانکداری مرکزی و بانکداری با همفکری مجمع تشخیص مصلحت نظام رخ داده ابزار امیدواری کرد با تصویب این قوانین برخی از موانع و مشکلات موجود حل و فصل شود.

فریزن در ادامه به مهم‌ترین مشکلات نظام بانکی در حوزه بانکداری اسلامی پرداخت و گفت: نظارت بر مصرف تسهیلات و اینکه تسهیلات در جای خود استفاده شود در نظام بانکی ما مشکل دارد، لذا در این خصوص برنامه ویژه‌ای در بانک مرکزی برای تقویت نظارت بر بانک‌ها داریم. وی ادامه داد: بانک‌های ما تخصصی محور نیستند و با اساسنامه یکسان اداره می‌شوند و لذا قواعد نظارتی بر آنها نیز تخصصی نیست؛ بنابراین یکی از برنامه‌های جدی ما در بانک مرکزی تخصصی کردن بانک‌هاست و اینکه هر بانکی با توجه به تخصص خود از عقود مرتبط استفاده کند و بر همان اساس مورد نظارت قرار گیرد. فریزن با بیان اینکه بر اساس قاعده اسلامی شبکه بانکی می‌تواند در برخورد با کسانی که در بازپرداخت تسهیلات تعلل ورزیده‌اند یا بخشودگی،

گزارش

وزیر اقتصاد تأکید کرد: گسست پیوند بین بخش واقعی اقتصاد نظیر تولید، کار و خدمت با بخش پولی اقتصاد، ریشه اصلی موضوع ناترازی بانک‌ها و در نهایت کل اقتصاد است.

به گزارش شادا، سیداحسان خاندوزی در سی و سومین همایش بانکداری اسلامی با اشاره به سابقه غنی این همایش گفت: قانون بانکداری اسلامی ۴۰ ساله شد و این فرصت مغتنمی است که منصفانه و صریح مسیر طی شده را مرور کرده و با چشم‌انداز اصلاح قانون و مقررات و آیین‌نامه‌های ذیل این قانون، بررسی شیوه‌های مدیریت اعمال شده برای عملیات بانکداری بدون ربا و همچنین نهادسازی ذیل این قانون، چراغ راه را برای سال‌های آتی روشن کنیم.

وی افزود: پیشنهاد من به شورای قهقی بانک مرکزی، تهیه سند عملیاتی برای دوره ۳ ساله یا ۵ ساله آتی است تا از مجموعه تجربیات سال گذشته دولت و به خصوص وزارت اقتصاد تلاش کرده تا هم سهم تسهیلات قرض الحسنه را در تأمین نیاز خرد خانوارها افزایش دهد و هم ۲ بانک قرض الحسنه کشور را تقویت کند. وی افزود: امروزه چه در نظام بانکداری ایران و چه در جهان، مسأله شمول و فراگیری مالی یکی از شاخصه‌های مهم در سیستم بانکداری و موضوع اعتبار توسط بانک مرکزی باید با پاداش و تنبیه همراه باشد و زیرساخت‌های لازم برای آن فراهم شود.

خاندوزی از موضوع قرض الحسنه به عنوان یکی از ارکان بانکداری اسلامی نام برد و گفت: عمده بهره برداران از تسهیلات وام قرض الحسنه گروه‌ها و طبقات اجتماعی هستند که نیازمند تسهیلات خردند و در دو سال گذشته دولت و به خصوص وزارت اقتصاد تلاش کرده تا هم سهم تسهیلات قرض الحسنه را در تأمین نیاز خرد خانوارها افزایش دهد و هم ۲ بانک قرض الحسنه کشور را تقویت کند. وی افزود: امروزه چه در نظام بانکداری ایران و چه در جهان، مسأله شمول و فراگیری مالی یکی از شاخصه‌های مهم در سیستم بانکداری و موضوع اعتبار توسط بانک مرکزی باید با پاداش و تنبیه همراه باشد و زیرساخت‌های لازم برای آن فراهم شود.

وزیر اقتصاد به تقارن این همایش با دستور کار

وزیر اقتصاد در سی و سومین همایش بانکداری اسلامی:

ریشه اصلی ناترازی بانک‌ها و اقتصاد، گسست پیوند بخش واقعی با بخش پولی اقتصاد است

رئیس جمهور بر اصلاح نظام بانکی تأکید دارند

امروز شورای پول و اعتبار در خصوص نحوه محاسبه و اخذ کارمزد قرض الحسنه اشاره کرد و گفت: سال گذشته تلاش کردیم مسأله کارمزد ثابت را که بارها مورد اعتراض قرار گرفته بود اصلاح کنیم اما به هر دلیل مسیر نشد و امروز امیدوارم در شورای پول و اعتبار این مسأله حل و فصل شود.

خاندوزی به موضوع ناترازی بانک‌ها و نسبت آن به بانکداری اسلامی اشاره کرد و گفت: پرداخت سود سپرده فراتر از آن چیزی که بانک به عنوان درآمد واقعی کسب کرده سبب ناترازی درآمد و هزینه خواهد شد و ما در دل آسیب شناسی ناترازی به موضوع ناترازی درآمد و هزینه می‌رسیم که از منظر بنده این ناترازی منشأ ناترازی در بدهی و دارایی نیز هست که اگر ناترازی درآمد و هزینه علاج شود دومی نیز کمتر رخ خواهد داد.

وی افزود: اگر ریشه‌یابی و آسیب شناسی این موضوع را با قواعد بانکداری اسلامی به خصوص در اینکه بانک باید نقش وکالتی خود را بدرستی انجام دهد، مورد بررسی قرار دهیم؛ متوجه خواهیم شد که اگر قوانین بانکداری اسلامی بدرستی پاسداری می‌شد اساساً شکاف‌های بزرگ ناترازی درآمد و هزینه‌ای شکل نمی‌گرفت.

وزیر اقتصاد با بیان اینکه در رکن بانکداری اسلامی هرگاه پیوند بین بخش واقعی نظیر تولید کاروخدمات و بخش پولی اقتصاد شکسته و گسسته شود باید منتظر شکاف و ناترازی بزرگ، اول برای بانک و سپس برای کل اقتصاد باشیم، اظهار داشت: اگر در گذشته در مسأله ناترازی درآمد و هزینه بانک‌ها حساسیت به خرج داده می‌شد و بر اساس اصول و ضوابط بانکداری اسلامی و بانکداری متعارف عمل می‌کردند؛ هیچ‌گاه شاهد پرداخت‌های مستمر بیشتر از میزان سود واقعی بانک‌ها و ناترازی‌های سرریز شده به اقتصاد نبودیم که سبب شود برای حیات یک بانک ناتراز برداشت از پایه پولی و منابعی

که متعلق به ملت است، رخ دهد. وی افزود: این اتفاق مکرر رخ داده و مصادیق متعددی در این خصوص داریم که بانک‌هایی از پایان دهه ۸۰ و تا امروز، اساس حیات آنها در نظام بانکداری، وابسته به جبران ناترازی آنها از سمت حاکمیت است و بانک مرکزی مجبور است این بار سوء مدیریت و بار ضعف نظارت را به دوش بکشد.

وی تأکید کرد: اگر بخواهیم اصلاح اساسی انجام دهیم به نحوی که فرصت تولید و ایجاد بانک‌های ناتراز را کمتر کنیم باید قواعد لازم‌الاجرا وضع کنیم.

خاندوزی مسأله نظارت در بانکداری اسلامی و نظارت بر بانکداری را به عنوان یک خلأ در گفت‌وگوهای نظام بانکی برشمرد و اظهار داشت: در نظارت بانکداری کشور فاقد نهادسازی نظارتی بوده و هستیم تا پیام‌های هشدار دهنده نظارتی را باموقع ارسال کند و سیاستگذار پولی را حساس کند که در جایی شکاف‌ها و ناترازی‌ها مهم در حال رخ دادن است و همچنین نظارت کرده تا عقود مشارکتی که در بانک‌ها منعقد می‌شود واقعاً مشارکتی باشد.

وی تصریح کرد: در سالهای گذشته به علت ضعف اقدامات نظارتی نظام حکمرانی پولی کشور، منافع بزرگی را در نظام بانکی، ترازنامه بانک مرکزی و در خلق پایه پولی از دست دادیم و همه اینها نشان می‌دهد که ما به لحاظ نهادی و نه واکنشی و مصداقی، فاقد نهادسازی نظارتی در حوزه بانکداری اسلامی و متعارف هستیم بدون تعارف ابزارهای نظارتی ما هم به اندازه کافی اثر بخشی و بازاندازگی لازم را ندارد.

وزیر اقتصاد یکی دیگر از موضوع‌های مهم در نظام بانکداری را نسبت ناترازی‌ها با بانکداری اسلامی در سطح کلان برشمرد و اظهار کرد: ناترازی در بخش کلان از منظر شرعی توجیهی ندارد و به صورت نظام وار اگر به مسأله نگاه کنیم مشخص نیست این اقدامات در راستای تقویت است یا در جهت تضعیف نظام بانکی صورت می‌گیرد و باید در این موضوع بازنگری اساسی صورت گیرد و اگر وارد اعمال مقتدرانه این قواعد و نظارت جدی بر آنها شویم هم یک اعاده حیثیت در حوزه حکمرانی پولی کشور صورت خواهد گرفت و هم سبب احیای قواعد اقتصاد اسلامی خواهد شد.

وزیر اقتصاد در پایان این همایش گفت: رئیس جمهور بر اصلاح نظام بانکی کشور تأکید دارند و در حال برگزاری جلساتی با کارشناسان و صاحب‌نظران این حوزه هستیم تا بتوانیم نظام بانکی کشور را اصلاح کنیم و صفحه جدید و متفاوتی از عملکرد نظام بانکی به منصفه ظهور برسانیم.

چرخه‌ای که برای سود بانکی در نظر گرفته شده است، معیوب و مولد ناترازی است. بانکداری باید تابعی از وضعیت اقتصاد واقعی بازار کالا و خدمات باشد. بانکداری ارتباط تنگاتنگی باید با بازار واقعی داشته باشد و منافع بانک، سپرده‌گذاران و سهامداران باید ناشی از تجارت واقعی و بازار واقعی باشد. وی افزود: اصلاح محاسبه کارمزد تسهیلات

توان تسهیلات‌دهی و اعتباری بانک‌ها بر آنها تحمیل می‌شود که به دنبال آن کمبود نقدینگی به دلایلی همچون دارایی‌های منجمد، مطالبات غیرجاری، بدهی‌های بازپرداخت‌نشده دولت و غیره بروز می‌کند و موجب ناترازی می‌شود.

رئیس شورای فقهی علت‌العلل و مهم‌ترین علت ناترازی‌ها را چگونگی و کیفیت نرخ سود بانکی خواند و گفت:

قرض الحسنه در دستور کار شورای فقهی و شورای پول و اعتبار است و امیدواریم به سمت بانکداری اسلامی بدون شائبه و بدون مسأله حرکت کنیم. رئیس شورای فقهی بانک مرکزی گفت: میزان نکول واقعی داشته باشد و منافع بانک، سپرده‌گذاران و سهامداران باید ناشی از تجارت واقعی و بازار واقعی باشد. وی افزود: اصلاح محاسبه کارمزد تسهیلات

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی عنوان کرد اصلاح محاسبه کارمزد تسهیلات قرض الحسنه در دستور کار شورای فقهی

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی بر ضرورت هدایت هدفمند تسهیلات و اعتبارات بانکی مبتنی بر اولویت‌های بخش‌های مختلف و بازدهی آنها تأکید کرد. به گزارش بانک مرکزی، آیت‌الله مصباحی مقدم در سی و سومین همایش بانکداری اسلامی ضمن برشمردن علل ناترازی‌های

بانک‌ها و راه‌های برون‌رفت از آن تصریح کرد: یکی از این دلایل افزایش مطالبات غیرجاری و به دنبال آن دارایی‌های موهومی و منجمد و تبعاً درآمد‌های موهومی و بی‌اساس است. وی افزود: همچنین از دیگر علل، تکالیف تحمیلی است که از سوی دولت و مجلس شورای اسلامی بدون تناسب با ظرفیت و